

Det er en rent forvindende Bagatel. Saavidt jeg erindrer, var Aktiekapitalen i Mergelsporveien 21,000 Kr., og Statstilskuddet eller rettere Laanet 102,000 Kr.; men paa hvilke Betingelser blev dette Laan givet? Saaledes, at det var rentefrit i 25 Aar, i hvilken Tid Tilbagebetalingen foregik med $\frac{1}{25}$ Del aarlig. Altsaa, Staten gav alligevel et ganske betydeligt Tilskud, naar det defineres rigtigt. Saavidt jeg har regnet ud, stiller det sig omtrent saaledes, at Statskassen har ydet et Tilskud af ca. 35 pSt af Anlægs-kapitalen, og et Statskasselaan, forrentet med 4 pSt. og amortiseret i 27 Aar, af ca 48 pSt. Det forekommer mig, at der er nogen Analogi i Forholdet med Hensyn til disse to Baner, saa at der kunde være nogen Anledning til ogsaa at komme os imøde med det ubetydelige Tilskud, vi have forlangt. Jeg vil haabe, at denne Sag paa sin fremtidige Vandring maa blive modtagen med mere Velvillie og blive Gjenstand for nærmere Undersøgelse; thi saa tror jeg nok, at den ærede Ministers Mening vil blive noget anderledes, end den nu er.

Indenrigsministeren (Steel): Det var altsaa ikke uden Grund, at jeg ventede denne Dmtale af Mergelbanen vore i Jylland. Jeg tror dog at kunne fastholde den Udtalelse, at denne har en større Opgave, der fortjener fuld Sympathi, nemlig at bidrage Noget til at faae de øde Fæder i Midtjylland — det er ikke paa Vestkysten, men det er jo lige meget — forandrede til nyttig og dyrkelig Jord, og det maa erindres, at det er umuligt at skaffe den nødvendige Mergel ind til de øde Egne, naar Staten ikke vil bidrage dertil. Men her bevæge vi os paa nogle af Landets frugtbareste og mest indbringende Jorder, som man, saaledes som det ærede Medlem ogsaa selv har anført, skulde vente, kunde fremme deres egne Interesser ganske anderledes, end Befolkningen paa de magre Egne kan. Jeg stiller Sukkertilvirningen meget høit; den har al min Sympathi, og mine bedste Ønsker ledsage den, men en anden Sag er det, om Staten skal medvirke til at fremme denne Industri ved betydelige Tilskud. Det tror jeg ikke. Ere Udsigterne meget lyse for den, og gaar det rigtig godt med Tilvirkningen af Sukker osv., er den ogsaa istand til at hjælpe sig selv i større Maal, end Tilfældet er efter det Forslag, der her foreligger, hvor der gjøres Fordring paa forholdsvis ikke liden Understøttelse af Statskassen. Det ærede Medlem mente, at denne Bane ikke er fuldstændig lokal, men jeg maa paa det Bestemteste paastaa, at den er saa lokal, som den kan være; thi den begynder midt i Landet langt fra en Jernbane, og ender ved Bandet, saa at den ikke har nogen som helst Interesse for den alminde-

lige Kommunikation; den er bestemt til at virke paa en ganske bestemt lille Plet. Desuden vil den ikke have nogen videre Betydning for den almindelige Befolkning, og derfor kalder jeg den en privat Bane, og en Bane, der er i Interesse af et privat Foretagende, en egentlig Industribane, som der, naar jeg opfatter hele Forholdet rigtigt skarpt, ikke er Grund til at give Understøttelse. Jeg skal imidlertid ikke modsætte mig, at der gives denne Bane og ogsaa de Formaal, som det ærede Medlem har fremhævet, og som kunne have nogen Betydning, den samme Understøttelse som de Baner, der i en ganske anden Forstand have Betydning for den almindelige Trafik, nemlig Stempelbegunstigelser osv. Hvad Expropriationen angaar, maa vi huske paa, at ved de Love, der ere givne for Jylland, er det bestemt, at Staten kun skal betale Halvdelen af Expropriationsomkostningerne, medens Staten paa Sjælland har betalt hele Expropriationsudgiften, saa at det er ingen Fordel for Jyllands Vedkommende. Men udover det, der svarer hertil, vil jeg ikke kunne gaa med til Begunstigelser for denne Bane, selv i det Tilfælde, at der er tilveiebragt Sikkerhed for, at Anlægs-kapitalen er tilfede. Jeg siger dette her for ikke senere at faae at høre, at jeg har givet Udsigt til noget Mere, end jeg vil være istand til at understøtte, naar Loven senere maatte komme frem i en anden Form.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Steffensen): Jeg skal kun tillade mig en lille Bemærkning med Hensyn til den ærede Ministers Udtalelse. Saavidt jeg opfattede den ærede Minister, udtalte han, at han ikke vilde indlade sig paa nogen Dmtale af, hvorvidt Sukkerindustrien har nogen stor Fremtid for sig her i Landet eller ikke, og at Regjeringen ikke vilde finde Anledning til at understøtte denne Industri (Indenrigsministeren: Paa denne Maade) paa denne Maade; men jeg vil da sige, at det Statstilskud, vi have forlangt i vort Lovforslag, er ikke en Understøttelse for Sukkerindustrien eller for Sukkerfabrikerne, men det er en Understøttelse til et andet Foretagende, der kan sætte Landbruget istand til at nyde Godt af et saadant Anlæg som en Sukkerfabrik. Det er ikke Sukkerfabriken selv, som Statstilskudet skal komme til Gode, men det er Agerbruget og Befolkningen i den Egn, hvor Sukkerfabriken findes.

Indenrigsministeren (Steel): Jeg tør dog vel antage, at de Herrer ikke mene, at de kunne faae Interessenter i Aktieselskaber til at anlægge Sukkerfabriker for Landmændenes Skyld; de gjøre det for deres egen Skyld i Gaab om, at